

K. Ö Z L E M É N Y E K

Libythea celtis Laich Kaposvárott. A Rovartani Közlemények 1946, 3—4. számában Erdős József *Libythea celtis* Laich-ról megállapítja, hogy elterjedésének északi határa Kalocsa. Ezeknek a lepkéknek észak felé való terjeszkedését mi, kaposvári lepkészek is is megerősítjük. Még 1945 július 10-én Kaposvár egyik utcáján látta ezt a lepkét Nattán Miklós lepkészársam, 1946-ban azonban már 2 példány került hálóba Lengyel Gyula ügyességéből a Nádasy-erdőben.

Az a különös, hogy sem Kaposváron, sem a környéken *Celtis*-fa nincs, az erdőben még kevésbé. Ez az új előfordulási hely véleményem szerint lehet véletlen is, hisz a lepke közvetlen a bolgárok ittlétekor jelent meg és lehet, hogy ők hurcolták be. A katonai kocsikat álcázni szokták ággal-gallyal. Ezekben a hernyó v. báb szépen idejuthatott. De nagyobb kérdés, hogy annak a tavaly, erdőben fogott lepkének a hernyója min élt? (*Ulmus* [szilfa]-félén talán, a *Celtis*-fa legközelebbi rokonán?)

A tavalyi tél enyhe volt, de nem pusztul-e el a báb a kemény, 20 C°-os fagyok után? Ha az idén is akad lepke, akkor bizonyos, hogy meghonosodott a Dunadencében.

(Pásziczky Sándor)

A *Brephos parthenias* L. gyűjtésénél ennek az érdekes állatnak azt a sajátosságát sikerült megfigyelni, hogy borus időben (III. 23-án) a nőstények a nyírfák gallyain ülnek, ahol meglátni őket ugyan nem igen lehet, de ha a fákat megrúgjuk vagy megrázzuk,

leesnek és bár eközben szárnyukat lebegtetik, messze nem jutnak, hanem mihamar földet érnek. A fákról lezavart állat kivétel nélkül mind frissen kelt, hibátlan nőstény volt.

Mikor a nap 11 óra felé kisütött, a hímek jelentkeztek. Ezek nagyon fürgén repkedtek és rendszerint magasan, amikor a száraz avarból fel lettek zavarva vagy maguktól felrepültek. Sokkal szívesebben időztek azonban az erdei út kerékvágásainak a nedves iszapján, amit még a hólé hordott össze. Hármás, négyes, sőt többször hatos csoportokban repültek fel zavarásra a nedves iszapról. Itt is nehéz volt őket észrevenni felröppenés előtt, mert a hordalékban sűrűn volt valami száraz levél vagy másféle gaz beiszapolva és ezek között csak akkor lehetett az állatot meglátni, ha épen mászott vagy ha sárga alsó szárnyából kimutatott egy keskeny sávot.

Érdekes, hogy ugyanarra a helyre visszatérve 5—6 perc múlva már újabb rajokat lehetett felzavarni, amelyek időközben újra ráléptek az iszapra. Nagyon szomjasak lehettek és vakmerők voltak tehát, de amellet nagyon éberek, mert a legóvatosabb és legzajtalanabb közeledésre már 5—6 méterről is felrepültek. Még mintha a hangos beszéd is riasztotta volna őket.

Az összefogdosott hímek némelyike többé-kevésbé kopott volt, bizonyosságául annak, hogy egy-két nappal talán előbb keltek ki. De a fürgé, szilaj röpködés is okozhatta ezt. Gergely István